

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۲۴/۰۹/۰۸

دوکتور ص سعیدی

مکتی بر بعضی راههای حل

قسمت دوم

راه حل راه خروج از بحران، راه ایجاد شورای نجات، بخش اجرائیه موقت، محدود زمانی و با وجایب مشخص و مسلکی، اجرا کننده تصامیم شورای عالی نجات، است!

حکومت همه شمول و حکومتیکه در آن همه اقوام خود را ببینند و ... فریب بیش نیست! او به این ترتیب تکرار تجربه ناکام بن اول و حاکمیت استخباراتی خارجیان، حاکمیت تجاران قومی و زبانی و .... بوجود آوردن است که نه راه حل بود و نه هم هست!

تیم اجرائیه و حکومت زمامدار بخش اجرائیه و تطبیق کننده برنامه است که تیم قوی، معتقد به برنامه و مصمم به اجرای آن است. درین میان قوم و زبان را داخل کردن و تجربه بیست سال جمهوریت را تکرار کردن، خطاء بود و هست که حکام پراشوتی مجبور و محکوم به اجرای آن بودند!

این راه ایجاد حاکمیت تقسیمات قومی و زبانی راه حل نبود و نه هم هست! سیاست کادری تقسیم کرسی های دولتی به دو بخش است! یکی پست سیاسی که به اساس نتایج انتخابات و دیگر مسلکی که نصب افراد، به اساس تخصص و مسلک، صورت میگیرد!

عدم دقت درین مورد و افراط و تفریط درین مورد، مسأله و یا مسایل را بغرنج میسازند و حل نمی کند. چیزیکه درین خصوص حتی در جمهوریت بیست ساله شد و حل غلط، خو مشکل ساز شد! درین مورد عده هدفمند و یا ساده لوحانه نتایج معکوس را عامل شدندو کار با افراط و تفریط همراه بود!

در حل مسایل و بیرون رفت از بحران امروز باید عوض شخص محوری، ساختن زعیم و رهبر و کار برای آن به روش توافق به برنامه و ساختاری کار کرد که چنان سیستم فعال و روی دست گرفته شود که با رفت و آمد افراد (رهبران!) پروسه متوقف نه شود!

برنامه محور بودن و به نظام و سیستم مرکزی طرح های با دو و یا سه الترناتیفی دادن و تصمیم اصلی را به ملت واگذار کردن، ضرورت و روش حتمی هست! تصمیم را که ملت بگیرید، چانس موفقیت اش بلند است!

درین راستا اعمال فشار و صدور فرمان از بالا، و خود را عقل کل دانستن و دیگران را در نقش صرف گوسفند و سامع قرار دادن، روشهای استکبار و بلندی از دیگران و گمان کردن که برهکه ودر همه موارد وی که هم همان حاکم کل اختیار دیروز و با القاب توقع برخورد پرتوکلی دیروز کردن، مشکل را عمیق، حاکمیت ذا تجرید شده از ملت و در موارد سخت برای حاکمیت مهلک هم میسازد.

شماری از عملکردها، از جمله ایجاد شورا های قومی و زبانی با روشهای کاری افراط و تفریط و ادامه آن با روشهای چوبک زدن در کثافت های گذشته و برتری خود را در توهین و تحقیر دیگران و یا نفی دیگران جستن و جستجو کردن، و هنوز هم به لبراین تجارب، نا درست گذشته باقی ماندن، راه حل نیست و بوده نمی تواند!

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالی د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په خیر و لولئ

اصل یک شهروند و یک رأی و نظام مشروع متداول، جزییکه بشریت در اختیار دارد و حاکمیت قوانین متداول و مشروع، منطبق به شرایط و امکانات عملی، راه حل و در موارد به بخش از موضوعات به جزییات توافق راه حل دارد .

نمونه «قانون» همان است که در مورد عملکر های محتسبین اخیرا از جانب طالبان به نشر رسید. نبود محلات مناسب و رسمی برای توقیف افراد، نبود امکانات دفاع، همه چیز را به ترحم محتسب گذاشتن، عدم مشروعیت محل که خود را صادر کننده قانون میداند و اختلاط مسایل اخلاقی با قانونی، اختلاط مسایل جزایی با قانون اجراء جزایی و عدم روشن بودن دهها جانب قضایا درین میان افغانستان و سطح قانونیت را حد اقل به ۶۰ سال گذشته و قبل آن بر میگردد و فهم حکومت داری و حاکمیت قانون را منتفی ساخته و به یقین موجب بی عدالتی میشود که بی خبری روشن از دولرداری و در حالت خوب، شناخت قریه ای و ساده لوحانه از دولرداری است !

حاکمیت عدالت مطلق در جهان بشری وجود ندارد! اما بخش از دست آوردهای بشری با انطباق لازم آن به قوانین اسلامی ضرورت غیر قابل انکار است !
انتخابات با تمام کم و کاستی هایش، الترناتیف خوب نه دارند !

سؤال اینکه چه نوع انتخابات و چگونه میتوان با قوانین خوب جواب منفی را به حد اقل رسانید؟ امکان و دست آورد بشری است که الترناتیف و قائم مقام خوب در عالم اسباب ندارد! رفتن به جزییات ایجاب بحث خارج از حوصله این نوشته است !

تصمیم گیر اصلی شدن مردم و در شرایط ما در چوکات اسلام الترناتیف خوب دیگر ندارد !
این اصل و این اصطل را به هر بهانه و اینکه دیروز کی تخلف کرد، قابل قبول نیست !
ملت افغان اکثریت مطلق مسلمان است، و انتخاب مسلمان در وجود خطوط سرخ غیر قابل قبول در قانون اساسی، مطمئناً در چوکات اسلام خواهد بود که در مورد اطمینان از جانب رسول الله متعال و وجود قوانین خوب داده و تضمین میکند !

صلح بدون روشن بودن حقوق و وجایب شهروندان صلح و استقرار باغ وحش و زندان و لذا مردود است !
ما صلح و استقرار دقیق تعریف شده در چوکات اسلام و معرفی شده در قانون اساسی کشور مان را میطابیم و درین راه دین مبین اسلام دساتیر، حدود و ثغور روشن دارد !

باید بخاطر اهداف ملی و وطنی و اولویتهای خویش متحد شد و چتر بزرگ ملی ساخت و قوت شد تا جهان نیز بداند که در افغانستان کتله های بزرگ نیرومند وجود دارند و دیگر ایشان نمی توانند، در مورد ما، بدون ما در بن، لندن، مسکو و واشنگتن تصمیم بگیرند !

تشکیل کنفرانس های جهانی و تلاشهای ایشان برای زمینه سازی حاکمیت مردم افغانستان وجیبه جهان بخاطر است که این مردم را دز موقف موجود ، سیاستهای غلط ایشان قرار داده و ما قربانی سیاستهای غلط ایشانیم !

این و چند تدبیر و راهکرد دیگر باید مانند اهداف و برنامه شده و متحد برای تحقق آن کار و پروسه را هماهنگ به پیش برد !

این است راه حل و این است راه بیرون رفت که مانند یک پروسه انسانی، افغانی و قابل دسترس باید نیروهای خویش را بسیج ساخت !

هیچ کس، هیچ یتیم و هیچ بیسیر و هیچ نوکر دالر و کالدار حق ندارد بر ملت تحمیل ساخته شود و یا اکت نماینده ملت افغان در سنای آمریکا، پشت کمره تلویزیون و یا جای دیگر کند! چنین مشروعیت را در حالات امروز هیچکس ندارد !

چنین موقف و اکت بعد از کسب مشروعیت متداول ممکن است ولی قبل از آن گستاخی، چشم سفیدی و خاک اندازی به چشم مردم افغانستان و جهان باید متوقف ساخته شود!

ما اولویت های داریم که باید به آن اول پرداخت و بقیه سایر موارد در وقت مناسب، مطرح شده میتوانند و هیچ کس حق ندارد برای دیگران بدون مشروعیت و بدون قانون اساسی، خط کشی کند !

تبدیل و تعدیل در قانون اساسی و محتوایش از طرق پیشبینی شده در خود قانون، ممکن ساخته شود!
مدافعان منافع ملی افغانستان، بر ابرتحقق اهداف فوق به تومل الله متعال، کار مشترک را با سایر نیرو های ملی و
وطنی دارند!

و من الله التوفیق
دوکتور ص سعیدی
۲۰۲۴/۹/۳
۰۰۴۴۷۸۸۶۴۷۴۶۳۸
پایان

د پانوی شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنې د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرو لو مخکې په څیر و لولئ